

Ситуација на полуострву Чип

Име, презиме, број индекса и група за вежбе:

Пажљиво прочитајте цео случај. Анализирајте наведене ситуације са становишта међународног права: идентификујте корпус правила који се примењује у свакој ситуацији, утврдите конкретна правила која су релевантна за сваку ситуацију (наведите и формалне изворе права приликом навођења релевантних правила), повежите их са наведеним чињеницама и оцените да ли су правила испоштована или прекршена.

Река Дел чини природну границу између Епла на северу и Самсунга на југу. Уговором из 1968. године, Епл је добио суверена права над реком Дел, али је Самсунг задржао право сталне пловидбе. Током година се десило мноштво инцидената у вези са правима пловидбе. Епл је почетком 2024. године забранио рибарење у Делу са обала Самсунга.

Самсунг је протествовао и истакао да су се бар од 1840. године приобални становници Самсунга континуирано издржавали од риболова и стално бавили риболовом. Самсунг истиче да се Епл није противио овој пракси до новембра 2023. године када је на власт дошао нови председник. Епл је изјавио да уговор из 1968. године не помиње право на рибарење.

Уколико Самсунг може да докаже сталну праксу издржавања приобалног становништва од рибарења са његових обала како пре тако и након закључивања уговора из 1968. године, без противљења од стране Епла, када би спор стигао пред Међународни суд правде он би пресудио у корист Самсунга јер би нашао да постоји локални обичај који је извор међународног права. Суд би пошао од дефиниције обичаја из члана 38 Статута Међународног суда правде: међународни обичај је доказ опште праксе прихваћене као право. У својој јуриспруденцији, Суд је нашао да постоје два елемента међународног обичаја: пракса и свест о обавезности. Практика представља поновљено вршење било чињењем или уздржавањем од чињења. Она мора бити 1. учестала, стална, трајна, непрекидна; 2. једнообразна; и 3. општа. Међутим, Суд је такође нашао да постоји изузетак од општости праксе када се ради о регионалним или локалним обичајима — што је случај са тврдњом Самсунга.

16. јануар 2024. године

Незадовољни неактивношћу Самсунговог председника Фрижи Дера, грађани Самсунга су започели мирне протесте у главном граду Галаксију. Да би стишала протесте јер се ускоро ближе избори, влада је наредила полицији да хапси демонстранте. Демонстранти су, како се наводи, били у притвору две седмице без права да ступе у контакт са адвокатима или породицом. Након што су ослобођени први демонстранти, они су одлучили да затраже заштиту Комитета за људска

права. Самсунгов председник Фрижи Дер тврди да је у питању искључиво унутрашње питање његове државе јер су протести били политички.

Наводно повређена права су гарантована Међународним пактом о грађанским и политичким правима: слобода мирног окупљања (чл. 21); право на слободу и безбедност личности (чл. 9); слобода изражавања (чл. 19). Да би грађани Самсунга могли да се обрате Комитету потребно је да је Самсунг држава уговорница не само Међународног пакта о грађанским и политичким правима, већ и Првог факултативног протокола уз МПГП који појединцима омогућава подношење појединачних представки. Други предуслов је да су грађани исцрпели сва расположива унутрашња правна средства. Будући да из текста студије случаја не можемо закључити да јесу исцрпљена, Комитет би највероватније донео одлуку да таква представка не би била допуштена.

1. фебруар 2024. године

Међутим, када су је становништво Самсунга сазнало са случајеве мучења након пуштања демонстраната на слободу, десетине хиљада су изашле на улице Галаксија. Неки су користили ту ситуацију да из излога краду опанке. Влада на улице овај пут шаље специјалну војну јединицу *с-ултра* чији је задатак да уз помоћ водених топова разбије демонстрације, а има овлашћење да по сваку цену не дозволи ескалацију догађаја. Међу ухапшенима су и грађани Епла који захтевају да ступе у контакт са конзуларним представником Епла у Галаксију.

Грађани Самсунга имају право да изразе своје мишљење о поступању власти њихове државе. Чак и да теоријски постоје закони у држави који би то ценили као кривично дело, слобода окупљања је гарантована Универзалном декларацијом о људским правима и Пактом о грађанским и политичким правима. Влада има право да користи силу која није прекомерна уколико дође до нарушавања јавног реда и мира као и да ухапси лопове, али на начин који прописује национално право и право људских права. Грађани Епла имају право да ступе у контакт са својим конзуларним представништвом (нпр. члан 36 Конвенције о конзуларним односима). Ситуација представља унутрашње немире и затегнутости на које се не примењује међународно хуманитарно право, већ национално право и међународно право људских права.

6. фебруар 2024. године

И поред свих мера власти, демонстрације у Самсунгу су данас ескалирале. Веома јаке снаге јединице *с-ултре*, потпомогнуте неким другим војним јединицама, користе бојеву муницију против демонстраната. *Кукухилеле Амнести* извештава да има много убијених цивила. Амбасадор Епла улаже оштар протест Министарству спољних послова Самсунга у коме се наводи да ће Епл учинити све, укључујући и опцију употребе силе, како би заштитио свој народ у Самсунгу. Власти Самсунга

одговарају да је то мешање у унутрашња питања Самсунга, а да ће на евентуалну употребу силе одговорити адекватно.

И поред ескалације догађаја у виду коришћења јаких снага с-ултре и бојеве муниције, ово највероватније и даље представља унутрашње немире и затегнутости у којима се не примењује МХП. Наиме, за постојање оружаног сукоба потребно је да осим учешћа војске или полиције имамо и организоване оружане групе са друге стране, а овде постоји само информација о демонстрантима. Уколико с-ултра пуца у ненаоружане демонстранте они крше међународно право људских права.

Амбасадор има право да пошаље протест (Конвенција о дипломатским односима, функције мисије) и то не би требало да се сматра мешањем у унутрашња питања јер је питање људских права престало да буде питање искључиве надлежности држава (нарочито основна људска права). Са друге стране, његова изјава да ће се одговорити свим средствима представља кршење члана 2 (4) Повеље УН јер представља прењу силом. Самсунг би у случају употребе силе имао право на самоодбрану (члан 5 Повеље УН).